

Referat møte i Faggruppe Økologi

Dato: 22. februar 2023, 9.30-14.30

Sted: Pers hotell, Gol

Tilstede: Jonas Bakko Enoksen, Hemsedal

Jørn Magne Forland, Gol og Hemsedal

Kristoffer R. Ruud, Nesbyen

Knut Aavestrud, Flå

Ingvild Sundgot, Ål

Tin Are Lidestad, Ål

Jostein Grevsgård, Hol

Elin Blixhavn, Vassområde Hallingdal (referent)

Frafall: Ingvild Bergerud, Krødsherad

Anna Arnestad, Modum

Det har ikke tidligere vært en faggruppe Økologi i Hallingdal, men slike faggrupper er vanlige i andre vannområder, spesielt i tidligere Østfold. Viken fk har støttet oppstarten av en faggruppe økologi med 15.000,- fra sin pott på prosessmidler.

Agenda som var sendt ut på forhånd var slik:

9.30 – Kaffe og velkommen

9.40 – Hva er Faggruppe økologi, hva skal vi gjøre, hva er nytten? Eksempler fra andre vannområder (Elin)

9.55 – Statusoppdatering på tilstanden i vannområdet vårt, og resultater fra overvåkingen i 2022 (Elin)

10.10 – Prosjekt revidert begroingsalgeindeks, samlerapport Hallingdalsovervåkingen/import av gml data til Vannmiljø

10.25 - Tiltaksorientert overvåking 2023

11.00 – Bjørn Otto Dønnum fra Hafslund Eco – reviderte konsesjonsvilkår – hva skjer videre nå i Hallingdalsvassdraget? (om minstevannsføring, terskler, planer og tiltak de neste årene)

11.45 – lunsj

12.30 – Tiltaksorientert overvåking 2023 fortsetter

13.35 – kaffepåfyll og bakst

13.45 – Våtmarksrestaurering på Golsfjellet – Jørn Magne forteller

14.15 – Oppsummering og veien videre (møtehyppighet, tema, befarings?)

14.30 – Takk for nå og vel hjem

Bjørn Otto Dønnum hadde glemt møtet, og var ikke å få tak i. Men tiden ble brukt da de første tre punktene på agendaen tok lengre tid enn oppsatt.

Etter en presentasjonsrunde, holdt Elin en orientering om hvordan faggruppe økologi arbeider i Haldenvassdraget vannområde og vannområde Nitelva/Leira. Deretter hadde medlemmene i faggruppa en idemyldring om hva vi ønsker at faggruppe økologi i VO Hallingdal skal jobbe med.

Innspill:

- forum for å møtes og drøfte saker

- forvaltning av kantsoner, det er ulik praksis i kommunene, kantsoner i skogbruk vs landbruk

- vrient å vurdere forurensingsfare for vassdrag i plansaker – kan gruppa være til hjelp?

- vurdering av fare for forurensing fra hensatte kjøretøy

- dra nytte av gruppa for å få oversikt over fagområdet

- hvordan påvirker masseuttak vann og miljø?

- behandling av saker som gjelder myr/dyrka mark

- det mest presserende innenfor fagområdet økologi (i vassdrag) er avløp

- kartlegging av små resipienter -> å prioritere tiltak/pålegg riktig sted pga store kostnader for

anleggseier

- å bruke undersøkelser/overvåkning til å prioritere i arbeidet med opprydning i spredt avløp
- være en kunnskapsbank for tiltak i landbruket
- få bedre kunnskap om livet i vannet – både kartlegginger og foredrag for gruppa
- utredninger; finnes det rødlistede arter i vannet? NIN skal også omfatte vann.
- hva er konsekvensene av siltfraksjoner fra massedeponier i vannmiljøet?
- Helgesetvatnet, vi vet det er for mange hytter på renseanlegget der, men det har ikke gitt utslag på overvåkingen
- være et diskusjonsforum for prøvetaking
- styringsgruppe for tiltaksplanen for vannområdet
- en ressursgruppe å sende spørsmål til når noe dukker opp
- møteplass for erfaringsutveksling
- utarbeidelse av overvåkningsprogram
- ideer til og igangsetting av FoU-prosjekter

Elin ga deretter en oppdatert status for den økologiske tilstanden i vannområdet og overvåkningsresultater for 2022. Se egen presentasjon

Ål kommunes ønske om en større samlerapport for alle data og alle stasjoner i Hallindalsvassdraget fra 1980-tallet og frem til i dag ble diskutert. Faggruppa ble enig om at følgende løsning vil ha en god kost-nytte-avveining:

- Innsats for å importere manglende data fra 2000 og frem til i dag i Vannmiljø. F.eks ved bruk av en sommervikar. Ål kommune har allerede sagt at de vil ha dette i bakhodet når årets søknader kommer inn. Elin forbereder sak til VOU om å bruke midler fra fondet for ubenyttede midler til dette dersom det ikke er tilstrekkelig med midler på posten «prosjekter og ekstern kunnskapsinnhenting».
- I samlerapporten for Hallingdalsovervåkingen for 2018-2022 som skal lages i år, skal oppdraget også inkludere å lage lange tidsserier fra 1998/99/00 – 2022 på utvalgte stasjoner for utvalgte parametere, med faglige vurderinger av trenden. Kommunene gis mulighet for å komme med innspill til hvilke stasjoner i Hallingdalsovervåkingen de ønsker, og hvilke parametere. Det anses at eutrofieringsparameterne kanskje er mest aktuelle. Faun som lagde rapporten for 2015-2017 har sagt seg interessert i å gi et tilbud. Kommunene kan også komme med innspill på om formen og innhold i den forrige rapporten skal videreføres, eller om det er behov for endringer.

Elin informerte også om prosjektet om revidert begroingsalgeindeks som har fått støtte (100.000,- fra Viken f.k), og skal gjennomføres i 2023.

[Tilleggsopplysning; vannområdet kan forvente omtrent tilsvarende tilskudd til tiltaksorientert overvåkning fra Statsforvalteren i 2023 som tidligere år, forutsatt at vannområdet planlegger fornuftig bruk av pengene. Det er også i orden å prioritere vannkjemiske undersøkelser litt høyre i 2023 sammenliknet med tidligere år, så lenge det også gjøres biologisk overvåkning. Statsforvalterens tilskudd kan ikke brukes til kunnskapsinnhenting i upåvirkede vannforekomster, da må man anse at dette utføres for kommunenes andel av overvåkningsbudsjettet. Statsforvalteren støttet også planen om å utarbeide et treårig overvåkningsprogram, med stasjoner med representativ påvirkning og geografi.]

Deretter diskuterte faggruppa forslaget om å starte arbeidet med å lage et treårig overvåkningsprogram, og kom frem til at man skal forsøke å få dette i gang allerede i år. I tillegg vil faggruppa prioritere problemkartlegging og bakgrunnskunnskap fra områder der hytteutbygging er planlagt (på sikt vil gruppa arbeide for at utbygger pålegges kartlegging så tidlig som mulig i planleggingen).

På seminaret brukte vi en del tid på å lage en liste på opp til 15 kandidater til et treårig overvåkningsprogram fra hver kommune, dette sendes til Elin senest tirsdag 28. februar. Elin går i dialog med Krødsherad og Modum for å få kandidater fra dem også.

Videre holdt Jørn Magne en presentasjon fra våtmarksrestaureringsprosjektet på Golsfjellet. Det skal slutføres i vinter, og faggruppa uttrykte ønske om en befarings tur til området til sommeren.

Møtet ble avsluttet med en kort diskusjon om rammene for faggruppa fremover:

- **Fysisk møte i februar hvert år for å diskutere fjorårets overvåkningsresultater, og planlegge neste års tiltaksorienterte overvåkning**
- **Ett fysisk møte sommerstid/tidlig høst med befarings tur**
- **Teamsmøter ved behov**
- **Ingen formell leder av faggruppa, men Elin er faggruppeseekretær**
- **Gjerne eksterne foredragsholdere**
- **Andre ressurser inviteres til møter ved behov**

Torpomoen, 23.02.2023

Elin Blixhavn
Vannområdekoordinator,
Vassområde Hallingdal